

4° Indoch.
41

XUÂN DIÊU

GỬI HƯƠNG CHO GIÓ

NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI

41

GỬI HƯƠNG CHO GIÓ

XUÂN DIỆU

@TIEULUN 2024

MỤC LỤC

LỜI THƠ VÀO TẬP GỬI HƯƠNG	7
- GỬI HƯƠNG	
NGUYỆT CẦM	11
BUỒN TRĂNG	12
LỜI KỸ NỮ	13
GỬI HƯƠNG CHO GIÓ	15
BÀI THỨ NĂM	16
MỜI YÊU	17
PHỐI TRÁI	19
DẠI KHỜ	20
CHỈ Ở LÒNG TA	21
GIỤC GIÃ	23
BUỔI CHIỀU	25
TẶNG BẠN BÂY GIỜ	27
XUÂN RỤNG	28
HƯ VÔ	29
TÌNH CỜ	31
TÌNH QUA	32
THU	33
BỤI MƯA MỜ CŨ	34
NGÂN NGỜ	35

TÌNH THỨ NHẤT	36
XUÂN ĐẦU	38
TRÒ CHUYỆN VỚI THƠ THƠ	39
LƯU HỌC SINH	42
ĐÊM THỨ NHẤT	44
NƯỚC ĐỒ LÁ KHOA	45
NHỮNG KẺ ĐỢI CHỜ	46
NHỚ MÔNG LUNG	48
SƯƠNG MỜ	49
IM LẶNG	50
IM LẶNG	51
KHI CHIỀU GIĂNG LƯỚI	52
NGÃ BA	53
TẶNG THƠ	54
KỶ NIỆM	56
HẾT NGÀY HẾT THÁNG	58
YÊU MẾN	60
GIÃ TỪ THÂN THỂ...	62
ĐI DẠO	63
Ý THOÁNG	64
MƠ XƯA	65
HÈ	67
KẺ ĐI ĐÀY	68

RIÊNG TÂY	70
TRUYỆN CÁI THƯ	72
RẠO RỰC	74
DÂNG	75
CHIỀU ĐỢI CHỜ	76
SÂU	77
MÊNH MÔNG	79
ĐẸP	80
THANH NIÊN	81

LỜI THƠ VÀO TẬP GỬI HƯƠNG

Tôi là con chim đến từ núi lạ,
Ngựa cổ hát chơi,
Khi gió sớm vào reo um khóm lá,
Khi trăng khuya lên ử mộng xanh trời.

Chim ngậm suối đậu trên cành bịn rịn,
Kêu tự nhiên, nào biết bởi sao ca.
Tiếng to nhỏ chẳng xui chùm trái chín;
Khúc huy hoàng không giúp nở bông hoa.

Hát vô ích, thế mà chim vỡ cổ,
Héo tim xanh cho quá độ tài tình.
Ca ánh sáng bao lần dây máu đỏ,
Rồi một ngày sa rụng giữa bình minh.

Tôi réo rắt, chẳng qua trời bắt vậy.
Chiếc thuyền lòng, nước đầy phải trôi theo.
Gió đã thổi, cho nên buồn phải giậy;
Hồn vu vơ, tội ấy ở mây đèo !

Nghiệp tài-tử nghìn xưa đông lắm chắc;
Chúng tôi hùn làm một kiếp đa duyên
Cảm nếp trán của người lo sáu khắc,
Thương năm canh nước mắt những ai phiền.

Nghề lựa chữ, thôi một trò trẻ nhỏ !
 Dăm câu vui đáp đối với câu sầu;
 Sương với bóng, không nghĩa gì tỏ rõ;
 Xin đừng cười ! đời có nghĩa chi đâu ?

Tiếng tôi hát chẳng làm ai tươi nở,
 Nhưng sách này, tôi đề cả trái tim;
 Giở cho khéo, kéo lòng tôi động võ;
 Hồn người tình mỏng lắm, xếp cho êm !

Nắng cũ phai rồi, lòng tôi vẫn cất
 Một chiều ong vàng đẹp sắc năm mây.
 Xuân vội bước, nhưng mà hương chẳng mất :
 Tôi với tay giam giữ ở trong này.

Nếu trang giấy có động mình tuyết bạch,
 Ấy là tôi dào dạt với âm thanh.
 Hồn thắc mắc vẫn đi về với sách,
 Dưới tay ai xem lại nổi lòng mình.

Vâng, đáng lẽ làm xong tôi giữ lấy;
 Vui gì đâu mà đưa đẩy dương tranh,
 Nhưng, cũng lại nổi tình đau khổ ấy,
 Để riêng tây, như có chỗ không đành.

Thôi thì đó, nói cùng nhau cho thỏa.
Ai có thương thì tôi cũng cảm ơn,
Ai có ghét, tôi cũng cười khuây khỏa;
Lỗi vì tôi, tôi đâu dám giận hờn.

Nhưng nghĩ lại : sống vẫn là hơn chết;
Gần hơn xa; yêu mến ngọt ngào thay !
Nên, thú thật, tôi mong nhiều kẻ biết
Xem nhiều thơ và nhớ lại nhiều ngày.

Và nghĩ ngợi : « Ai mà ai oán thế !
Ở nơi đâu mà giọng nói tiêu tao »
Thưa, một kiếp ai không từng nhỏ lệ ?
Ta cùng buồn : mon trón vuốt ve nao !

Và hãy yêu tôi, một giờ cũng đủ,
Một giây cũng cam, một chút cũng đành;
Khổ tôi hát, loài người xin chớ phụ !
Cô hãy dịu dàng; chậm chậm, thưa anh !

Thơ tôi đó, gió lùa đem tỏa khắp !
Và lòng tôi, mời mọc bạn chia nhau.
Trông thấy nghìn môi rượu mùa ẩm ắp,
Tôi sẽ vui được có tấm lòng sầu.

Tôi là con chim đến từ núi lạ,
Ngựa cổ hát chơi;
Hãy nghe lấy. Còn như sao rỉ rả,
Hỏi làm chi ! Tôi không biết trả lời.

GỬI HƯƠNG

NGUYỆT CÀM

Trăng nhập vào giây cung nguyệt lạnh,
Trăng thương, trăng nhớ, hồi trăng ngần.
Đàn buồn, đàn lặng, ôi đàn chậm !
Mỗi giọt rơi tàn như lệ ngân.

Mây vắng, trời trong, đêm thủy tinh;
Linh lung bóng sáng bỗng rung mình
Vì nghe nương tử trong câu hát
Đã chết đêm rằm theo nước xanh.

Thu lạnh càng thêm nguyệt tỏ ngời,
Đàn ghê như nước, lạnh, trời ơi...
Long lanh tiếng sỏi vang vang hận :
Trăng nhớ Tầm Dương, nhạc nhớ người.

Bốn bề ánh nhạc : biển pha lê.
Chiếc đảo hồn tôi rợn bốn bề.
Sương bạc làm tỉnh, khuya nín thở
Nghe sâu âm nhạc đến sao Khuê.

BUỒN TRĂNG

Gió sáng bay về, thi sĩ nhớ;
 Thương ai không biết, đứng buồn trăng.
 Huy hoàng trăng rộng, nguy nga gió,
 Xanh biếc trời cao, bạc đất bằng.

Mây trắng ngang hàng tự thuở xưa,
 Bao giờ viễn vọng đến bây giờ.
 Sao vàng lẻ một, trăng riêng chiếc;
 Đêm ngọc tê ngời men với tơ...

Khắp biển trời xanh, chẳng bến trời.
 Mắt tím thêm rợn ánh khơi vơi.
 Trăng ngà lặn lẽ như bông tuyết,
 Trong suốt không gian, tịch mịch đời.

Gió nọ mà bay lên nguyệt kia
 Thêm đem sương lạnh xuống đầm đìa. Ngắc đầu
 ngẫm mãi chưa xong nhớ,
 Hoa bưởi thơm rồi : đêm đã khuya.

LỜI KỸ NỮ

Khách ngồi lại cùng em trong chốc nữa;
 Vội vàng chi, trăng sáng quá, khách ơi.
 Đêm nay rằm : yến tiệc sáng trên trời;
 Khách không ở, lòng em cô độc quá.
 Khách ngồi lại cùng em ! đây gói lá,
 Tay em đây, mới khách ngả đầu say;
 Đây rượu nồng. Và hồn của em đây,
 Em cung kính đặt dưới chân hoàng tử.
 Chớ đập hồn em !

Trăng từ viễn xứ
 Đi khoan thai lên ngự đỉnh trời tròn;
 Gió theo trăng từ biển thổi qua non;
 Buồn theo gió lan xa từng thoáng rợn.
 Lòng kỹ nữ cũng sâu như biển lớn,
 Chớ để riêng em phải gập lòng em;
 Tay ái ân du khách hãy làm rèm,
 Tóc xanh tốt em xin nguyên dẹt vông.
 Đầy họ hồn em triền miên trên sóng,
 Trôi phiêu lưu không vọng bến hay gành;
 Vì mình em không được quán chân anh,
 Tóc không phải những giây tình vương váu.
 Em sợ lắm. Giá băng tràn mọi nẻo.
 Trời đầy trăng lạnh lẽo suốt xương da.
 Người giai-nhân : bến đợi dưới cây già;
 Tình du-khách : thuyền qua không buộc chặt.

Lời kỹ nữ đã vỡ vì nước mắt.
Cuộc yêu đương gay gắt vì làng chơi.
Người viễn-du lòng bạn nhớ xa khơi,
Gở tay vương để theo lời gió nước.

Xao xác tiếng gà. Trăng ngà lạnh buốt.
Mắt run mờ, kỹ-nữ thấy sông trôi.
Du khách đi.

- Du khách đã đi rồi.

Hanoi 1939

GỬI HƯƠNG CHO GIÓ

Biết bao hoa đẹp trong rừng thẳm
Đem gửi hương cho gió phụ phàng !
Mất một đời thơm trong kẽ núi,
Không người du-tử đến nhằm hạng !

Hoa ngổ đem hương gửi gió kiêu,
Là truyền tin thắm gọi tình yêu.
Song le hoa đợi càng thêm tủi :
Gió mặc hồn hương nhạt với chiều.

Tản mác phương ngàn lạc gió câm.
Dưới rừng hương đẹp chẳng tri âm;
Trên rừng hoa đẹp rơi trên đá,
Lặng lẽ hoàng hôn phủ bước thâm.

Tình yêu muôn thừa vẫn là hương;
Biết mấy lòng thơm mở giữa đường
Đã mất tình yêu trong gió rui,
Không người thấu rõ đến nguồn thương !

Thiên hạ vô tình nhận ước mơ,
Nhận rồi không hiểu mộng và thơ...
Người si muôn kiếp là hoa núi,
Uổng nhụy lòng tươi tặng khách hờ !

BÀI THỨ NĂM

Tiếng trúc từ đâu than tịch mịch !
 Hồn nào ai bỏ giữa trăng không ?
 Bãi xa cũng muốn làm sa mạc,
 Chẳng bóng ai đi — buồn, hỡi lòng !

Chỉ có mơ màng một bãi xa,
 Tuyệt mù chỉ có nhạt phai và
 Véo von tiếng chở lưu-ly-mộng
 Trong khoảng đêm trường ma gọi ma.

Mênh mông ai lạc dưới vòm sương
 Cảm khái câu ca trúc võ vàng !
 Canh dài vẫn thức nhớ tiên nữ,
 Họa còn vùng trăng nghiêng mặt thương.

MỜI YÊU

Ngày trong lấm, lá êm, hoa đẹp quá,
Nhan sắc ơi, cây cỏ chói đầy sao.
Tháng giêng cười, không e lệ chút nào,
Bằng trăm cánh của bướm chim rỗi rảnh.
Ai có biết mùa xuân lên nặng lấm
Trên cành hồng và trong những trái tim ?
Nghe điệu lòng hương ứng với ca chim,
Tôi tự thấy lạc loài trong nắng mới.

Mở miệng vàng...và hãy nói yêu tôi...
Dầu chỉ là trong một phút mà thôi...

Đã bao lúc màu hoa đem nhớ tới;
Biết nhớ ai ! đành chỉ nhớ xa xôi.
Lời ái ân ngừng lại ở nơi môi,
Mặc ánh sáng tha hồ reo trên nội.
Năm nay lại vương bồi hồi gió sợi;
Năm nay hương giây lại tới bồi hồi;
Một trời mơ đang cầu nguyện trong tôi,
Chờ một tiếng để bùng nên hạnh phúc.

Mở miệng vàng... và hãy nói yêu tôi,
Dầu chỉ là trong một phút mà thôi...

Cần chi biết ngày mai hay bữa trước ?
 Gần hôm nay, thì yêu dấu là nên.
 Tôi ưng đùa, người hãy cợt thản nhiên :
 Ta tưởng tượng một tình duyên mới nọ.
 Người được nói, tôi được nghe là đủ;
 Thực càng hay, mà giả dối lại sao ?
 Gặp nhau đây, ai biết tự thời nào ;
 Xa nhau nữa, ai đoán ngày tái hội !

Mở miệng vàng, và hãy nói yêu tôi.
 Dầu chỉ là trong một phút mà thôi !

Hỡi nhan sắc, ngại ngần chi không nói,
 Cho trời thêm xanh, cho cảnh càng xinh,
 Cho dư âm vang động của lời tình
 Làm êm ấm đôi ngày xuân trống trải.
 Tôi lắng đợi ! nhịp lòng tôi đứng lại !
 Tôi cần tin ! tôi khao khát được nhằm !
 Cho tôi mơ một ảo tưởng thâm trầm,
 Và mặc kệ, nếu đó là dối trá.

Mở miệng vàng ! và hãy nói yêu tôi !
 Dầu chỉ là trong một phút mà thôi !

PHỜI TRÁI

Sợi buồn xe với tơ lưu luyến ;
Tôi dệt ngày tôi với sợi buồn.
Tôi dệt hồn tôi bằng ánh nguyệt,
Mong manh cho dễ bị nhàu luôn.

Lòng tôi bốn phía mở cho trăng;
Khách lại mười phương cũng dãi dăng :
Nước ngọt sẵn tuôn, vườn đợi hái,
Đường không ngăn cấm, cỏ chờ băng..

Có kẻ trèo cây, kẻ ngắt hoa.
Đủ rồi, lần lượt kéo đi xa.
Trái lay đã trổ vườn hương mật,
Lại trĩu lòng tôi mến khách qua.

Tôi như con bướm đắm tình thương,
Bay vòng hoa đẹp để vây hương.
Cánh con phấn mỏng, má hương rộng !
Tham chiếm hồn ai, chỉ đoạn trường.

DẠI KHỜ

Người ta khổ vì thương không phải cách,
 Yêu sai duyên, và mến chẳng nhằm người.
 Có kho vàng nhưng tặng chẳng tùy nơi,
 Người ta khổ vì xin không phải chỗ.

Đường êm quá, ai đi mà nhớ ngó !
 Đến khi hay, gai nhọn đã vào xương.
 Vì thả lòng không kiềm chế giây cương,
 Người ta khổ vì lui không được nữa.

Những mắt cạn cũng cho rằng sâu chứa;
 Những tim không mà tưởng tượng tràn đầy ;
 Muốn ngàn đời tìm có đôi sương mây,
 Dấn thân mãi để kiếm trời dưới đất.

Người ta khổ vì cố chen ngõ chật,
 Cửa đóng bùng nên càng quyết xông vào.
 Rồi bị thương, người ta giữ gươm dao,
 Không muốn chữa, không chịu lánh thú độc.

CHỈ Ở LÒNG TA

Chỉ là gió, nhưng lòng tôi thả bướm,
Thêm phất phơ cho hơi thở vừa hiền;
Chỉ là trăng; nhưng tôi thấy thần tiên
Nhu tuyết diệu : bởi hồn tôi xanh quá.
Và người ấy vẫn như bao kẻ lạ,
Cũng sắc hương, là lụa, cũng dung nhan :
Chỉ là tình; nhưng tôi rất mê man,
Gồm vũ trụ gửi nơi hình cầm thạch.

Cuộc đời cũng đìu hiu như dặm khách,
Mà tình yêu như quán trọ bên đường.
Mái tranh tảng đỡ rét một đêm sương,
Vò nước lã mát xoàng đôi buổi nắng.
Nhà quê-kiếng có đâu cơm gạo trắng,
Thân lữ cô, đừng giận quán tranh nghèo !
Ta chỉ giàu những của sẵn mang theo;
Giữa hiu quạnh, được nghỉ nhờ đã quý.

Thiên đường cũng ở trong rương hành lý :
Muốn say sưa, phải đem sẵn rượu nồng;
Muốn êm đêm, phải có sẵn gối bông;
Muốn mơ mộng, phải sẵn trầm, sẵn nhạc.

Tôi vốn biết cuộc đời thường đạm bạc,
Nên mang theo từng suối rượu, nguồn tình.
Đem mến yêu làm cho cảnh thêm xinh,
Cứ phong nhã để cho người bớt tục.
Để lây lửa chuyển những lòng giá đúc
Phải ấm lên vì bất chước tôi nồng;
Để bùng tia trong những mắt tê đông,
Và gọi nhịp khiến hồn lười phải thức;
Để giục tiếng chim của niềm rạo rức,
Để thay cánh rụng của nỗi phai tàn;
Để tươi cười mà âu yếm nhân gian,
Tôi có sẵn một mặt trời giữa ngực.

GIỤC GIÃ

Mau với chứ, vội vàng lên với chứ,
Em, em ơi, tình non đã già rồi;
Con chim hồng, trái tim nhỏ của tôi,
Mau với chứ ! thời gian không đứng đợi.
Tình thổi gió, màu yêu lên phấp phới;
Nhưng đôi ngày, tình mới đã thành xưa
Nắng mọc chưa tin, hoa rụng không ngờ,
Tình yêu đến, tình yêu đi, ai biết !
Trong gặp gỡ đã có mầm ly biệt;
Những vườn xưa, nay đoạn tuyệt dấu hài;
Gấp đi em, anh rất sợ ngày mai;
Đời trôi chảy, lòng ta không vĩnh viễn.

Vừa xịch gôi chẵn, mộng vàng tan biến;
Dung nhan xê động, sắc đẹp tan tành.
Vàng son đương lộng lẫy buổi chiều xanh,
Quay mặt lại : cả lâu chiều đã vỡ

Vì chút mây đi, theo làn vút gió.
Biết thế nào mà chậm rãi, em ơi ?
Sớm nay sương xê xích cả chân trời,
Giục hồng nhận thiên di về cõi bắc.
Ai nói trước lòng anh không phản trắc;
Mà lòng em, sao lại chắc tơ tơ ?
- Hái một mùa hoa lá thuở măng tơ,
Đốt muôn nén sánh mặt trời chói lói :
Thà một phút huy hoàng rồi chợt tối,
Còn hơn buồn le lói suốt trăm năm.
Em vui đi, răng nở ánh trắng rằm,
Anh hút nhụy của mỗi giờ tình tự.
Mau với chứ ! vội vàng lên với chứ !
Em, em ơi ! tình non sắp già rồi...

BUỔI CHIỀU

Buổi chiều đi lảng ở chân mây.
Hoa tím trên song thoáng điệu gầy.
Cửa đợi khép thêm đôi mi lả;
Mái tranh nghe ẩm một niềm tây.

Buổi chiều đi lảng ở chân mây...

Khói mỏng lên giây móc xóm làng
Với trời không sắc đứng nghiêm trang.
Âm thầm có những câu than thở
Trong rậm lau phơ chấm bụi vàng.

Nón xa đi khuất mãi về tây,
Một điểm mong nhà giữa bóng sây.
Tựa ngõ bằng tre nhìn én liệng,
Những nàng thôn-nữ đứng, thơ ngây.

Buổi chiều đi lảng ở chân mây...

Con đường nguồn gốc tự vu vơ
Lạnh lẽo chân qua, để bụi mờ.
Thờ thần cây đa trên bến cũ
Đêm đêm như nhớ chị đồ xưa.

Thoáng trong đôi sợi gió hây hây
Một thoáng hương xa chữa mộng đầy.
Có lẽ vong hồn năm tháng cũ
Trở về phảng phất duyên đâu đây.

Buổi chiều đi lảng ở chân mây...

TẶNG BẠN BÂY GIỜ

Ta biết ngày mai em có vợ,
Đi làm hai bữa, tối về thăm.
Cơm xong, chén nước chờ bên cạnh,
Em bế thằng con được mấy năm.

Chỉ mấy năm thôi, đủ phận chồng,
Chàng trai tơ morn đã thành ông.
Không còn mộng dễ ngày tươi trẻ,
Mắt sáng phai rồi, mà hóp không.

Ta cũng như em hết trẻ rồi.
Nhưng lòng ta vẫn hát không thôi.
Xuân ta đã cất trong thơ phú,
Tuổi trẻ trong thơ thấm với đời.

Em ngồi trông vợ, thấy nàng tiên
Là một người thôi, mộng hảo huyền
Ta bước bên đường kêu gọi mãi,
Nhớ người bạn cũ thuở anh niên.

Em nghe tê tái dưới hàng mi,
Tiếc thuở say nồng, nhớ bạn si
Khép mắt buồn xa, em sẽ bảo :
– Có chàng Xuân Diệu, thuở xưa kia...

XUÂN RỤNG

Sắc tàn, hương nhạt, mùa xuân rụng !
 Những mặt hồng chia rẽ hết cười.
 Đờ lầy đài xiêu, nưng lầy nhị,
 Hồn ơi, phong cảnh cũng là người !

Duyên mỏng bay theo dờ sắc buồn
 Cho mình hoa rụng cứ xinh luôn.
 Phút giây hóa bướm lìa cây đạo,
 Đến đất không nghe một tiếng hồn.

Gió tuy nhieu nhúu chỉ đưa hơi,
 Sương dẫu chưa buông lệ ám trời,
 Nhưng bóng chiều mau sa nặng lắm
 Mà hoa thì nhẹ : cánh rơi... rơi...

Trên đồng lỏng lẻo khói giờ cơm :
 Ấy lúc sao em hiện mấy chóm.
 Thần chết thướt tha nương bóng héo
 Bắt đầu đi nhặt những hồn thơm.

HƯ VÔ

Nhưng mà tôi sẽ chết, than ôi !
Tôi kẻ đưa rặng bầu mặt trời,
Kẻ dựng trái tim trù máu đất,
Hai tay chín móng bám vào đời.

Kẻ uống tình yêu đập cả môi,
Nhưng mà tôi sẽ chết, than ôi !
Tóc ngời mai một không đen nữa,
Tuổi trẻ khô đi, mặt xấu rồi.

Già nua đã bó sẵn hai tay,
Hôm ấy ta trông gương ánh ngày;
Bệnh hoạn cắn xương như răn rúc,
Ta ngồi góp lực nhớ hôm nay.

Chong chóng ngày thơ vụt đến xuân;
Mau mau ngày mạnh yếu phai dần.
Ngày già vội vội mang sương đến,
Tuổi chết đây rồi ! bóng lụi chân.

Đêm kia ta thức, một mình đau,
Nghe tiếng giờ đi, nã dạ sâu.
Bạn ở bên mình duy ngọn nhỏ
Con đèn chống chọi với đêm sâu.

Tôi run như lá, tái như đông,
Trán chảy mồ hôi, mắt lệ phồng.
Năm đây, tháng dôi, tôi đã đến
Trước bờ lạnh lẽo của hư không.

TÌNH CỜ

Mắt ấm đêm kia, sáng bữa này
Lạnh lòng trông xuống má hây hây.
Ái tình đến đó soi gương nước
Đá biến. Sao phai dưới nét mày.

Những thoáng ân tình chạy thoảng qua,
Đi không biết trước, đến không ngờ.
Nhịp nhàng mắt đẹp nhìn trong mắt,
Một phút gần nhau, hương thoảng đưa.

Một chớp mê man, hôn gặp hôn.
Lòng chưa kịp hiểu, mắt trao hôn.
Không hề mặc cả, không quen biết,
Tay đã kề tay, ngực đánh đòn.

Rồi hết thần tiên, bỏ ngõ xa.
Đời thường, tẻ nhạt, lại trôi qua,
Sau giờ lặng lẽ nghe chung một,
Lại có riêng « người », lại có « ta ».

Như một chiêm bao rất mộng thơ,
Bâng khuâng tôi nghĩ chuyện tình cờ
Của hai thuyền lạ phiêu trên biển,
Bỗng một lần kia đỗ một bờ.

TÌNH QUÁ

Tôi dạo thanh bình giữa phố đông,
 Tự cười sao chớ núi và thông
 Đến đây ánh trở người qua lại ;
 Bỗng lướt ngang tôi một thoáng hồng.

Tâm trí còn kinh trận gió người !
 Bốn bề không khí bỗng reo tươi.
 Một luồng ánh sáng xô qua mặt,
 Thấm cả đường đi, rục cả đời.

Tôi trải yêu thương dưới gót giày,
 Ôm chùng bóng lạ giữa mê say.
 Lòng buồn lững thững vương sau áo,
 Bước đẹp sao mà khéo tỏa giây.

Thiên hạ về đâu ? Sao vội đi ?
 Bao giờ gặp nữa ? Có tình chi ?
 - Lòng tôi theo bước người qua ấy
 Cho đến hôm nay vẫn chẳng về.

THU

Nỗn nà sương ngọc quanh thêm đậu;
Nắng nhỏ băng khuâng chiều lữ thì.
Hư vô bóng khói trên đầu hạnh;
Cành biếc run run chân ý nhi.

Gió thâm, mây lặng, dáng thu xa.
Mới tạnh mưa trưa, chiều đã tà.
Buồn ở sông xanh nghe đã lại,
Mơ hồ trong một tiếng chim qua.

Bên cửa ngừng kim thoa bức gấm,
Hãy hãy thực nữ mắt như thuyền.
Gió thu hoa cúc vàng lưng đậu,
Sắc mạnh huy hoàng áo trạng-nguyên.

BỤI MƯA MỜ CŨ

Bụi mưa mờ cũ gương trăng,
 Hoa lau trắng đã kết bằng tiêu tao.
 Đêm đêm trời nhạt với sao,
 Sông Ngân giòng bạc cũng hao bóng vàng.

Gió mưa, mưa gió âm u;
 Dưới trần mà đã nghe thu lạnh rồi.
 Càng cao càng lạnh; chao ôi,
 Trên cung-xanh vắng lạnh thôi mấy chùng !

Trăng thu thường thấy trắng phau,
 Ấy màu của tuyết, ấy màu của băng.
 Lạnh thay ! là cảnh cô Hằng
 Lạnh trong cung lạnh, trong trăng lạnh lòng.

Quinhon
 1935

NGÂN NGO

Ta tiếc theo sau những đóa hồng,
Những nàng con gái sớm phai bông;
Những cô hay hay còn đôi tám,
Xô đuổi tình yêu, vội lấy chồng.

Ta đã tìm thăm những nấm mồ
Vô tình chôn giữa trái tim thơ;
Vô hình ôm ấp bao di tích
Của những tình thương bị hững hờ.

Giờ lạnh rồi đây ! sắp nhớ nhung !
Sương the lãng đảng bạc cây tùng.
Từng nhà mở cửa tương tư nắng,
Sắp sửa lòng ta để lạnh lùng !

Mùa cúc năm nay sắc đã già.
Ai tìm ta hộ dáng thu qua ?
Những buồn xưa cũ, nay đâu mất ?
Ôi ! phượng bao giờ lại nở hoa !

TÌNH THỨ NHẤT

Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất.
 Anh cho em, kèm với một lá thơ.
 Em không lấy, và tình anh đã mất.
 Tình đã cho không lấy lại bao giờ.

Thư thì mỏng như suốt đời mộng ảo;
 Tình thì buồn như tất cả chia ly.
 Giấy phong kỹ mang thâm trong túi áo ;
 Mãi trăm lần viết lại mới đưa đi.

Lòng e then cũng theo tờ vụng dại,
 Tới bên em, chờ đợi mãi không về.
 Em đã xé lòng non cùng giấy mới,
 - Mây đầy trời hôm ấy phủ sơn khê.

Cũng may mắn, lòng anh còn trẻ quá.
 Máu mùa xuân chưa nở hết bông hoa ;
 Vườn mưa gió còn nghe chim rộn rã,
 Anh lại còn yêu, bông lựu, bông trà.

Nhưng giây phút dầu say hoa bướm thắm,
 Đã nghìn lần anh bắt được anh mơ
 Đôi mắt sợ chẳng bao giờ dám nhắm,
 Đôi tay yêu không được nắm bao giờ.

Anh vẫn tưởng chuyện đùa khi tuổi nhỏ,
Ai có ngờ lòng võ đã từ bao !
Mất không ướm, nhưng bao hàng lệ nhỏ
Len tĩ tê thâm trộm chảy quay vào.

Hoa thứ nhất có một mùi trinh bạch ;
Xuân đầu mùa trong sạch vẻ ban sơ.
Hương mới thấm bên ghi như thiết thạch ;
Sương nguyên tiêu, trời đất cũng chung mờ.

Tờ lá thắm đã lạc giòng u uất,
Ánh mai soi cũng pha nhạt màu ôi.
Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất,
Anh cho em, nên anh đã mất rồi !

XUÂN ĐẦU

Trời xanh thế ! hàng cây thơ biết mấy !
 Vườn non sao ! đường cỏ mộng bao nhiêu,
 Khi Phạm Thái gặp Quỳnh Như thuở ấy,
 Khi chàng Kim vừa được thấy nàng Kiều.

Hỡi năm tháng vội đi làm quá khứ !
 Trở về đây ! và đem trở về đây
 Rượu nơi mắt với khi nhìn ướm thử,
 Gắm trong lòng và khi đứng chờ ngày.

Và nhạc phát dưới chân mừng sánh bước;
 Và tơ giăng trong lời nhỏ khời ngời;
 Tà áo mới cũng say mùi gió nước;
 Rạng mi dài xao động ánh dương vui.

Thiên liêng quá, những chiều không dám nói,
 Những tay e, những đầu ngượng cúi mau;
 Chim giữa nắng sao mà kêu đến chói !
 Ôi vô cùng trong một phút nhìn nhau !

Cho ta xin, cho ta xin sắc đỏ,
 Xin màu xanh về tô lại khung đời...
 Trời ơi, trời ơi, đâu rồi tuổi nhỏ ?
 Hôm xưa đâu rồi, trời ơi ! trời ơi.

Hànội 1937

TRÒ CHUYỆN VỚI THƠ THƠ

Ngoảnh lại khi nào, thoát bốn năm !
Biết bao thương nhớ, xiết bao thâm
Đau lòng cuộc thế nhanh, ai ngỡ
Đã gửi vào đây hoa tháng, năm.

Năm tháng vui tươi thuở bấy giờ,
Sân trường, lớp học cũng làm thơ !
Sương rây mặt đất ôm chân bước,
Trăng gió ban dầu dễ ngẩn ngơ.

Trống rền buổi sáng, guốc hiên trưa,
Bạn học bạn chiều, đêm nhạc mưa,
Cũng khiến lòng ta tê cảm xúc :
Vài mươi, đôi chín, tuổi vừa ư !

Thơ ở bên mình cứ vẫn vương,
Dứt đi không được. Đến lên giường,
Rủ màn bỗng thấy trăng mơ sáng,
Thôi giấy trông ngoài đêm tỏa hương.

Trên gói canh ba viết « Nhị hồ ».
« Giờ tàn » chủ nhật, nào hư vô !
Mai kia bạn bỏ nên than thở :
« Trong mắt còn nguyên vẻ hững hờ ».

Vừa độ trai tơ, xuân lại sang.
 Hoa tươi, thêm lại Huế mơ màng !
 Men trời sức nức; – nhưng mau tạ,
 Biết trước cho nên đã « vội vàng ».

Tuổi học rời xa, Huế cũng đi.
 Nhớ bài thơ cũ, thực tiên tri !
 Bạn vàng thuở trước nên ông cả,
 Gái nhỏ khi nào thoát giầy thì.

Xuân hỡi ! trời ơi, xuân sắc ơi !
 Say mê ta vẫn níu chân người,
 Sao mà vội vã đi nhanh quá !
 - Họa có ta còn quyết trẻ trai.

Giữa ngày đông cắt rải thê lương,
 Là lúc khoan thai xuân lên đường.
 Im tự sen nồng sang cúc già,
 Hoa lan vương-giả vẫn thắm hương.

Đàn ta đâu đã chịu ngừng âm;
 Cung bậc không vang, là hát thầm.
 Chết được làm sao trong lạnh lẽo !
 Đời ong nguyện chết giữa hoa-tâm.

Ta còn yêu dấu đến cùng hơi,
Nhưng nghĩa đầu tiên chỉ một người;
Chỉ một thơ đầu lông tuyết phủ,
Như đầu xuân chỉ một hoa tươi.

Đến nay lại gửi hương cho gió,
Hương chín toan đi rục cõi bờ,
Luống tưởng rừng hoa khi mới nụ.
Ngươi làm sao được buổi Thơ Thơ !

LƯU HỌC SINH

Một tiếng cò qua trong gió mau
Đưa hồn nhớ cảnh đã phai màu
Từ năm giống ái vừa gieo hạt,
Cho đến bây giờ mộng chín au.

Khi ấy lỏng xanh mới đoán tình.
Rào trường ngăn giữ kín vườn xinh.
Chàng trai nhỏ nhỏ, tôi khi ấy,
Đi giữa thiên nhiên để kiếm mình.

Lá như con mắt cụm cây nhìn;
Trái tựa hình tim, chim hót xin.
Gió ấy đầu hoa ngang ngửa thắm :
Nhị vàng hoa cạnh liếc hoa bèn.

Đôi khi ngày nhạt, tiếng chim qua
Xui ngược đầu lên để nhớ xa.
Cánh mắt còn lưa đường rẽ trắng,
Nghĩ buồn quan ải, rợn làn da.

Ai trả cho tôi những mộng đầu,
Người con gái nhỏ áo sai bầu,
Đoạn tình thứ nhất sương bao áp,
Hoa cỏ đưa thơ, lá bắc cầu ?

Trong tiếng cò nay vương nắng xưa.
Thu sang chim trắng vội bay ngửa.
Cổ dài rẽ biếc kêu vô định.
Trở lại bên lòng sợi gió thưa.

ĐÊM THỨ NHẤT

Đêm thứ bảy, chính là đêm thứ nhất !
 Chẳng bao giờ ngăn được gót thanh niên
 Khi bóng tối cũng reo hò : chủ nhật !
 Và áo màu làm gió, phát qua hiên.

Sẵn kho xuân, quên cả túi không tiền;
 Giày khăng khải cứ rền vang mặt đất.
 Nổi vui vầy từ đâu đến tự nhiên :
 Đêm thứ bảy, chính là đêm thứ nhất.

Phổ đẹp, người xinh, là đời bánh mật;
 Mặt tươi, môi đậm, là gã trai tân
 Rộn tuổi trẻ dưới ánh đèn ngầy ngất,
 Reo ái tình trong nhịp máu phân vân.

Nhưng đêm qua, chân vạm mỗi dần dần;
 Niềm vui hão chẳng lòng ai đón cất.
 Trên gác về trống lạnh cả lòng xuân,
 Đêm thứ bảy, chính là đêm thứ nhất !

NƯỚC ĐỔ LÁ KHOAI

Lòng ta là một cơn mưa lũ,
Đã gặp lòng em là lá khoai.
Mưa biếc tha hồ rơi giọt ngọc,
Lá xanh không ướt đến da ngoài.

Ta trút bằng quơ một trận lòng,
Biết rằng đau khổ giữa hư không.
Khóc mình uổng lệ rơi vô lý,
Mưa vẫn cần rơi lệ vạn giòng.

Ta như cô-khách khoảng đìu hiu
Đã gặp chiều hôm, lại bước liêu;
Muốn trốn sâu đôn muôn vạn kiếp,
Lại tìm sa mạc của tình yêu.

Ngày mai nắng mọc, mưa rơi hết,
Mất tạnh cơn điên, lòng cạn hồ,
Ta sẽ thôi yêu như đã dẫu,
Không hề oán hận lá khoai khô.

NHỮNG KẺ ĐỢI CHỜ

Hỡi các anh đi dáng hững hờ,
 Đầu cao, tóc ngược, mắt theo mơ,
 Để dành một phút thương ai với !
 Ôi ! biết bao nhiêu kẻ đợi chờ.

Họ chưa hề đẹp; lúc xuân sang
 Dem sắc, đem duyên điểm mọi nàng,
 Đôi chút hồng đào lên má nở,
 Rồi thôi; – họ chẳng dám nhìn gương...

Son phấn bao giờ đủ tốt tươi;
 Sắc màu đẹp quá, áo hơn người.
 Thư tình không lạc trong tay mỗi
 Đã nắn thù thừa, kim chỉ ời !

Mỗi ngày, trông những thiếu niên qua
 Gót vạm kêu nhanh trước cửa nhà,
 Họ chưa nhớ thương; - và mỗi tối,
 Ấy là sa mạc của buồng hoa...

Mùa đông trên gối rét tê bông;
 Máu giữa lòng đơn uổng ấm nồng;
 Hồn ước chung đôi; thân lặng lẽ
 Vào nằm chia lạnh với chăn không.

Họ nói : thôi mong gặp gỡ gì !
Xuân mình tất cả đã trôi đi...
Thế rồi họ khóc không nghe tiếng
Trong lúc trăng tàn bạt gió khuya.

NHỚ MÔNG LUNG

Muôn nghìn thương nhớ tới bên tôi;
 Tôi tới bên cây lẳng lẳng ngồi.
 Ánh sáng vẫn vương chiều uể oải;
 Sắc hè bông phượng rớt từng đôi.

Sắc hạ rung rinh bốn phía hè...
 Hồn ai hiu hắt lá xanh tre ?
 Dịu dàng như có, như không có,
 Biển ở xa xăm gửi gió về.

Hương ngày tội lỗi rải mơ màng
 Da thịt du dương của những nàng
 Tên tuổi mờ bay, thân chẳng định,
 Mắt buồn đâu đã khép trong sương.

Có ai đến nhớ giữa lòng tôi
 Phong cảnh trăm năm, buồn vạn đời.
 Trong gió ? trong mây ? trong nắng ngả ?
 Từ đâu đưa lại tiếng chơi vơi !

Mà nhớ điều chi ? hay nhớ ai ?
 Cũng không biết nữa. – Nhớ nhung hoài !
 Những trời xa lắm, xưa, xưa quá,
 Đến nỗi trong lòng sắc đã phai

SƯƠNG MỜ

Sương lan mờ, bờ sông tưởng gần nhau,
Sương lan mờ, và hồn tôi nghe đau.

Sương bạc lấp cả một trời trắng sữa;
Sương mờ lung như giữa khoảng giang hà,
Mắt tuy mở mà lòng không thấy nữa,
Hồn lạc rồi, không biết ngõ nào ra.

Sương lan mờ, cây gần cũng như xa;
Sương lan bay, ngày đứng cũng như tà.

Những sao cũ chưa sáng bừng trở lại,
Trong đêm tăm đi mãi biết ngừng đâu ?
Buồn giữa bạc biết phương mô trở lại;
Tình xa xôi không ai vẽ nên màu.

Sương lan mờ, bờ sông tưởng gần nhau,
Sương lan mờ, và hồn tôi nghe đau...

IM LẶNG

Yêu thương mà chẳng nói năng,
 Nhớ nhung mà chẳng than rằng nhớ nhung
 Giữa đêm, lòng lạnh vô cùng,
 Mơ màng trên gối hoa dung gần gần.
 Ngọc ngà tay chẳng giao thân;
 Chuốt trau dáng điệu, muôn phần ước mơ.
 Sương bay... trời đục, cây mờ;
 Tình riêng lẫn khuất như bờ vi lau.
 « Ngó em không dám ngó lâu,
 « Ngó qua một chút đỡ sầu mà thôi.
 « Lòng ta thương bạn không nguôi,
 « Nước sao như nước chảy xuôi một bề ».

Cành thương chim nhớ bay về,
 Tiếng kêu than thở, buồn nghe náo sầu.
 Lặng im của bóng đêm sâu;
 Lặng im vĩnh viễn của màu thời gian ;

IM LẶNG

Ba canh sao lặng lẽ tàn;
Hang rừng lặng lẽ bông lan rụng mình.
Lạnh lùng trong khoảng vô-minh,
Lòng ta muôn kiếp ôm tình, lặng im.

KHI CHIỀU GIĂNG LƯỚI

Khi chiều giăng lưới qua muôn gốc cây,
 Khi con chim én tìm không ra bầy,
 Khi nước suối đã lờ mờ khép mắt,
 Khi lá lìa, mặt đất cũng buồn lây,
 Và trên trời mờ ảnh một làn mây;

Khi rừng vắng bơ vơ trong gió rộng,
 Khi gió đơn lưu lạc giữa rừng gầy;
 Mắt ngơ ngác, và thân hình ảo mộng,
 Có con nai thành tượng giữa chiều xây...

Chân vương rể cây,
 Lòng vương muôn giây,
 Có con nai hiền,
 Đôi sừng thơ ngây,

Chân hững hờ, và hồn khế ngạc nhiên
 Không hiểu sao buồn chờ một hồn đầy...
 Sương lan dần, còn biết ngõ nào đây ?
 Chiều tư bề, không phá nổi trung vậy...

– Tôi là con nai bị chiều đánh lưới,
 Không biết đi đâu, đứng sầu bóng tối.

Yênphu 1938

NGÃ BA

Nhớ nhung về đứng ngã ba,
Buồn thương chia rẽ dòn xa dặm dài.
Con chim năm trước bay rồi,
Cành cây lặng lẽ rơi đôi bóng chiều.

Khóm lau buồn thối cô liêu,
Đứng ba đường cái, nhìn theo bốn trời.
Đường đi không biết đâu nơi,
Cỏ xuôi nương dãi bước người viễn vông.

Bóng hôm đã lạnh sương đồng,
Nổi lên phương bắc muôn giòng gió lau.
Mây dàn rộng, gió dàn mau,
Nẻo chừng đã khuất, lòng đau còn chờ.

TẶNG THƠ

Đây giây thơ e ấp đã lâu rồi,
Chim trong cỏ một vườn hoa bỏ vắng;
Lòng tôi đỏ, một vườn hoa cháy nắng;
Xin lòng người mở cửa ngó lòng tôi.

Tự ngàn xưa người ta héo, than ôi !
Vì mang phải những sắc lòng tươi quá.
Tôi không biết, không biết gì nữa cả,
Chỉ yêu nhiều là tôi biết mà thôi.

Hãy để yên tôi dặt thắm tên người;
Ai lý luận với ân tình cho đáng !
Trời reo nắng thì chim reo tiếng sáng,
Xuân có hồng thì tôi có tình tôi.

Tiếc nhau chi, mai một đã xa rồi;
Xa là chết; hãy tặng tình lúc sống.
Chớ chia rẽ – để gì ta gặp mộng ! –
Những giòng đời muôn kiếp đã chia trôi.

Chính hôm nay gió đại tới trên đời,
Cây không hẹn để ngày mai sẽ mất.
Trời đã thắm, lẽ đâu vườn cứ nhạt ?
Đẩn đo gì cho lỡ mộng song đôi !

Tôi gửi lòng tôi, tôi gửi hồn tôi
Không dấu diếm, như một con đường thẳng.
Lá hơi úa, và mùi hoa hơi đắng,
Đây giấy thơ tôi đã rút vì người.

KỶ NIỆM

Ôi ngắn ngủi là những giờ hợp mặt !
 Ôi vội vàng là những phút trao yêu !
 Vừa nắng mai sao đã đến sương chiều ?
 Em hờ hững, để cho lòng anh lạnh.

Em có nhớ một buổi chiều yên tĩnh
 Chúng ta chìm trong một biển ái ân,
 Chúng ta say trong chén rượu tuyệt trần
 Mà tình ái rót đầy dâng bạn mới.
 Anh gọi nhỏ kề tai em : « Em hỡi ! »
 Trên tay anh em bèn viết : « Anh ơi ».
 Rồi ngó mê nhau, ta mỉm mắt cười,
 Và lặng lẽ thấy lòng cao chín bệ.
 Không cần nói. Trái tim dường mở hé,
 Hoa muôn năm nghe nở tiếng thần tiên.
 Trái tim ngừng trong một lúc vô biên :
 Thời gian hết; đất trời không có nữa...
 Em lúc ấy nhìn anh như lệ ứa,
 Êm ái như trong ngó có mùi hương.
 Trong mắt em anh tưởng thấy thiên-đường,
 Ôi hạnh phúc ! anh gục đầu, nhắm mắt...

Sao ngăn ngủi là những giờ họp mặt ?
Sao vội vàng là những phút trao yêu ?
Vừa nắng mai, sao đã đến sương chiều !
Em hờ hững, để cho lòng anh lạnh.

Hà Nội 1936

HẾT NGÀY HẾT THÁNG

Hết ngày, hết tháng, hết ! em ôi !
 Kinh hãi không gian quặn tiếng còi.
 Anh ngóng tìm em, tuy thấy đó.
 Sắp xa thôi cũng tựa xa rồi !

Đầu nghiêng, môi gượng, mắt mơn da,
 Chân luyến bên chân, thế nghĩa là...
 Ôi những bàn tay không dứt được,
 Ôi lời căng thấp giọng hò-ba !

Khắc giờ tan lụn, dạ chon von,
 Không dám nhìn xa sắc núi non.
 - Hãy nhớ ngoảnh đầu khi khuất hẳn,
 Cho anh tưởng tượng : vẫn đang còn.

Đêm qua mưa gió lạnh lòng trời,
 Anh ở, em đi, lạnh lẽo người.
 Còi thét như gươm, tay hoảng dứt;
 Khói đùn mây bạc, lệ lên người !

Em đi, mưa phủ, khuất ân tình.
 Anh ở : trời tan trên mắt anh.
 Vừa đó nhìn nhau, nay tưởng ngóng;
 Không gian ở giữa cách hai mình.

Chiều góa không em lạnh lẽo sao !
Một mình anh lạc dưới thu cao.
Sắc trời; sương động; non; mây tỏa,
Không biết lòng đi tới chốn nào...

YÊU MẾN

Bao nhiêu sâu, ôi sâu biết bao nhiêu
 Khi yêu tình, khi theo mãi tình yêu !

Một phút gặp thôi là muôn buổi nhớ;
 Vài giây trong khơi mỗi vọn ngày theo,
 Mơng bay chơi nhằm một buổi trời chiều,
 Gặp tóc biếc : tưởng sắc ngày xưa nỏ.
 Nửa câu nói, một chút cười, đôi tiếng thở
 Tình cờ qua trên miệng mở quá xinh :
 Ta ngây thơ vội tưởng họ yêu mình,
 Về dăng vội cả ân tình thứ nhất.
 Đương vương-chủ ta bỗng thành hành-khất,
 Chỉ vì nghe một lời hứa như chim.
 Ôi đôi chân ! sao mà chúng hay tìm !
 Ôi cái ngực ! sao người thường đập mạnh !
 Tỏa thương nhớ để ôm choàng bóng ảnh,
 Những chiều thu góp lạnh giữa mù sương;

Những đêm đông giạt bước ở trên đường,
Gió khuya khoắt giập cơn buồn lá úa;
Sao rải rác như lệ vàng đêm nhỏ,
Mưa lơ phơ như dạ khóc âm thầm !
Những mai mong, tối đợi, những trưa cầm,
Đến phong cảnh cũng mượn làm nỗi thảm...

Bao nhiêu sầu ! ôi sầu biết bao nhiêu
Khi yêu tình, khi theo mãi tình yêu ?

GIÃ TỪ THÂN THỂ...

G iã từ thân thể muôn yêu dấu !
 Người sẽ về tay ai, biết đâu !
 Chớ mộng cánh tay cánh chuốt ngọc,
 Mơ chi con mắt lặng gieo sầu.

Thôi nhé từ đây thôi bén vương
 Bên nhà rào dậu chắn yêu đương.
 Thôi nhé, lòng ơi, thôi hết nhé,
 Hết mà ! ly biệt giữa tình thương.

Người sẽ nằm êm không nhớ tôi;
 Đêm đêm hoa biếc nở đôi hồi
 Trong màn hoan lạc. – Tôi mơ thức
 Ở phía trời này, không một ai.

Nhớ, nhớ làm chi ! Xin ngủ yên !
 Cho tôi tất cả gánh thương phiền.
 Kho sâu không muốn chia đôi nửa,
 Tôi giữ mình tôi, – em cứ quên.

Giã từ thân thể, thôi từ giã !
 Ly biệt linh hồn, đã biệt ly !
 Trên giấy này đây hôn cuối chót,
 Nhận chẳng, môi lạnh, tiễn tình đi ?

ĐI DẠO

Tôi là một kẻ làm thơ... thần,
Đi hỏi tình yêu giữa cảnh trời.
Gió chải trong đầu không biết lược,
Mây vờn qua mắt chứa xa khơi.

Của nhành trĩu trĩu, lá âm âm
Tôi hiểu chờ riêng với muốn thăm.
Tiếng nhỏ vừa lan trong kẽ biếc,
Ấy là vạn vật nức xuân tâm.

Tôi để da tay ý dịu tràn
Gửi vào cây cỏ chút mơn man.
Chun tràn sung sướng nghe da đất,
Tôi nhận xa xôi của dặm ngàn.

Bước bước giang hồ giữa mát tươi,
Đi thì có chỗ, đến không nơi.
Rồi khi nghỉ nhọc trong thân gió,
Tôi hợp trong tay những vóc trời...

Vương vẫn bên mình một mối thương
Nhu chim nặng nghĩa với bông hương,
Tôi là một kẻ làm thơ thần
Cúi nhặt thơ rơi giữa sỏi đường.

Ý THOÁNG

Ý tôi là những cảnh trinh-nữ
 Trong cỏ e dè lá hỏ người;
 Khép nép ngoài sương hoa mắc cỡ,
 Run run giây nhỏ thẹn tay người.

Du dương như những gái thời xưa
 Động bóng chàng trai, vội trốn ngườ;
 Ai ngỡ sau màn đang thấp thoáng,
 Duyên thâm se sẽ mắt len đưa.

Hơn gió thay hơi, nước chuyển màu,
 Ý tôi là những thoáng qua mau :
 Sao xuyên trời mộng mong manh sáng,
 Mặt ngẩng nhìn cao vơ vẩn thu.

Mùa xuân bay lượn bướm như thơ,
 Cánh đẹp trên hoa vừa ghé hờ.
 Vồn vã đưa tay : đầu nũa bướm ?
 Cánh vàng rơi hạt phấn lơ thơ.

MƠ XƯA

Ai có nhớ những thời hương phảng phất,
Hạc theo trăng, tiên còn lẫn với người;
Những thời xa chim phượng xuống trần chơi,
Hoa cúc nở có người chờ đợi trước.
Người thuở ấy du dương từng kiêu bước,
Thân mình thơm khóa buộc giải hương-la,
Son phấn dịu dàng. – Tay áo thướt tha,
Chàng trai trẻ cũng xinh dường thiếu nữ.

Gió mây đến ở trong trường tình tự ;
Trăng vàng xinh không bỏ giữa đêm khuya,
Có kẻ nhìn hứng lấy giọt pha lê.
Và phong cảnh đắm say mơ diễm lệ,
Cho đến nổi sen còn chung một đế,
Chim so bay, cây cũng chấp liền cành.

Bức thơ tình choàng ấp đêm năm canh;
Ngày sau khắc tưởng mơ vàng đá nặng.
Thương là vậy, ai phụ thề cho nặng !
Hễ xa nhau thôi thương nhớ võ vàng.
Gió liễu chiều còn nhớ kẻ dương-quan,
Đưa nước mắt hàng dương qua một phía.

Những Chiêu dương, những Hậu đình tráng lệ
 Đẹp vì chung xây với oán cung phi.
 Cung nhà Tần trùng điệp mái lâm ly,
 Hán-cao-tổ đốt chín ngày mới hết;
 Tần cung nữ ba mươi trăm, chẳng biết
 Gót sen vàng liều yếu chạy về đâu ?

Những thi sĩ xưa suốt tháng nghiêng bầu,
 Bụng để hở, gặp cảnh gì cũng luyến ;
 Hồ ngọc một mùa sen luôn mấy chuyến;
 Sương mới mùa thu giăng cửa song mờ,
 Nắng cũ mùa vàng sa mặt sông thơ;
 Tuyết bay mùa đông trắng phơ tựa biển;
 Rồi xuân đến, dẫu ca canh múa yến,
 Cũng dịu dàng như thể một mùa thu !

Chúng ta nay trong cuộc thế ao tù,
 Đốt điều thuốc chiêu hồn sương quá khứ;
 Mỗi khi thu đưa gió vàng lưỡng lự,
 Có buồn chăng, lòng bạn ở đâu xưa ?

Gò công
 1942

HÈ

C
hỉ còn lại của mùa xuân quá vắng
Một chút hương vương vẩn bụi hồng tàn,
Gió thêm nóng, ngày dài thêm ánh sáng,
Ve thêm sâu ; – em cũng kém dung nhan.

Mùa hạ cháy ở dưới trời đốt trắng;
Nắng hồng nung, mây bạc chảy ngân nga.
Cảnh thừa thớt chỉ một con đường vắng,
Cái am xưa, hay đôi chiếc bia già.

Tiếng gà gáy buồn nghe như máu ứa,
Chết không gian, khô héo cả hồn cao !
Thấm tuyệt vọng hai hàng bông phượng lửa;
Thế lương đời như trái mấy bình đao.

Hận trời đất tội lây cho khóm cỏ,
Cho cảnh hoa, cho con bướm ngu ngơ.
Muốn đi chết ở trong lòng nắng đỏ,
Để lòng tàn, thiêu hủy cả hư vô.

KẺ ĐI ĐÀY

Hỡi ôi ! nước cuộn lòng sông đỏ,
 Mây bạc trôi trong nắng gợn trời;
 Huế chẳng còn tắm, Hà Nội bỏ ;
 Còn gì đâu nữa, ái tình ôi !

Lòng ta sinh tụ ở nơi kia,
 Tổ ấm đang vui, sao phá đi.
 Nhìn với bốn phương không bóng dáng,
 Luống thương trai trẻ giữa lương thì.

Ai giam cung nữ chín lần tường,
 Ai ngắt hoa xuân đang độ hương.
 Cung nữ có chi tàn má thắm ;
 Hoa xuân đâu nữa để rơi đường.

Mấy thu công chúa mãi không chồng,
 Ngày tháng rơi xuân sang rụng đông !
 Khóc dẫu không hay đêm cạn hết,
 Tình sương trong lệ : gôi ra hồng.

Giai nhân ai đập giữa quan tài
 Cho liễu người khô, ngọc mắt phai.
 Rờn rã con chim ca nửa khúc,
 Tên sâu ai dứt chuỗi châu cười.

Nghẹn cổ bông hoa, chết dáng sương,
Rã rời kim cái, giết yên ương :
Nghĩ cùng thiên hạ đau bao thuở;
Thương vẫn làm chi, nên tự thương !

Những người xương thịt của ta đâu ?
Tiếng thuộc lời quen chẳng có nhau.
Ai đẩy lòng ta vào cõi lạnh,
Cho thôi hôm muộn, đến đêm sâu !

Rơi di nước mắt lụt ngang mày !
Mở hết cho tuôn mạch máu ngây !
Vĩnh viễn già nua, xuân ngắn ngủi,
Mãi xanh hương đượm chốc sương đầy.

Suối cao chi lắm suối xa ơi,
Suối ở chân mây chói mặt trời,
Ta phải gục đầu không dám ngó,
Khát mà chẳng được đến gần nơi !

Mytho 1940-43

RIÊNG TÂY

Trời mưa gió hôm nay ta đóng cửa,
 Nằm riêng tây trong nỗi nhớ ngàn đời;
 Gối âm thầm nâng đỡ tóc buông rơi,
 Chăn im lặng phủ trùm vai đã dụi.
 Chiều chi vậy, để lòng ta chết nuôi
 Giữa lòng ta thương tiếc nỗi mệnh mang.
 Ngó ra : rung rinh lệ ngọc hai hàng,
 Biển nước mắt của lòng thương bát ngát.
 Trên trần lạnh thẩn thơ dăm bóng nhạt;
 Gợn lán không, sâu lớp lớp đi qua...

Ta nằm đây như một ả quan xa
 Suốt năm tháng chẳng có người tiếp nối,
 Viên tướng trẻ đêm đêm nằm bó gối,
 Chăn giá đơn văng dội rét biên thù;
 Cho đến như con ngựa phận truy tùy,
 Cũng nhớ nước thần thờ nhai miếng cỏ.
 Ta buồn bã riêng tây như đứa nhỏ
 Mẹ bỏ đi, vò võ kiếm đồ chơi;
 Không ai thương nên chẳng dám hé lời,
 Biết thân phận, ghì môi không muốn khóc.
 Ngoài kia mưa bay, mây lúa, gió thốc,
 Cây rung, nước lạnh, ai kẻ xông pha
 Đội một trời đề tướng tới lòng ta,
 Ai ghé đến ?

– Thôi ta gài thêm cửa,
Chẳng mong ai, có thấp đèn chi nữa,
Lặng mà nghe thời khắc xuống êm êm,
Hững hờ trông ngày tranh thờ với đêm.
Chiều xa vắng một mình ta ở giữa,
Nhớ hương xưa, gọi là thêm chút lửa,
Đắp thêm chăn im lặng cho đầm...
– Ngủ đi, ngủ đi, sâu hận muôn năm.

TRUYỆN CÁI THƯ

Có những phong thư bủa trùm quang tuyến,
 Đáng lẽ chim đưa, nhưng nhờ máy chuyển,
 Mang ra ngoài nghìn dặm kết duyên ương !
 – Kẻ biên thư mới sớm đã kêu thương,
 Trưa gọi nhớ, khuya xong, còn giây tiếc.
 Giấy xanh mỏng ở trong bì mỏng biếc
 Bao tờ mây sát lại, để nhiều câu.
 Mỗi một hàng, bao nhiêu chữ nương nhau
 Kéo lâu nhớ, người xa e sức vội.

Khi thư gửi, giấy còn nguyên sắc mới;
 Thư đến xong, giấy đẹp đã hoe vàng !
 Máy ngày qua, thư cũng nhuộm tà-dương,
 Trãi sông núi, buồn vương trên mỗi nét.
 Con tàu chở phong thư khi vụt thét,
 Khi dùng dằng như chẳng vội gì qua ;
 Khách lữ hành mệt mỗi nổi đường xa,

Đâu ngõ đến phong thư cùng một chuyến...
 Lời yêu dấu nằm lâu nghe máy chuyển,
 Thương người mong, đêm đến ngủ không an :
 Tàu đêm nay đi tới Hải-Vân-Quan,
 Tàu mai sáng qua xong châu Bồ Trạch ;
 Những thắc mắc cho đôi lòng ly cách,

Chữ ân tình thoát nở gấm hoa thêu !
Rồi một sớm mai trời sáng, chim kêu,
Thư khoan khoái đến một tòa nghiêm chỉnh.
Phà điều thuốc, người phát thư dừng đỉnh
Mang hòm tin, xóc áo bước lên xe;
Trên mỗi bì như vẽ cả sơn Khê...
Qua trăm phố, có người ngồi chớp mắt,
Trên gác cao sắp tủ hờn dặm đất;
Bỗng áo vàng diềm tĩnh giạt chuông to.
Vía lên mây, vội vã xuống thang :
- Ô !

RẠO RỰC

Tơ liễu giống gần tơ liễu êm.
 Bướm bay lại sánh bướm bay kém.
 Nghìn đôi chim hót, – chàng trai ấy
 Không có người yêu để gọi « em ».

Mặt trời vừa mới cười trời xanh,
 Duyên đẹp hôm nay sẽ tốt lành.
 Sơn sẻ trời như mười sáu tuổi,
 Má hồng phơn phớt, mắt long lanh.

Có phải chàng tơ đến tuổi rồi;
 Ra đường ngõ được thấy hoa khô,
 Uống cho áo mới mừng xuân rộn !
 Ai đợi chàng đâu ! Chỉ nắng cười.

Ghen tuông nhìn ngọn gió chen cây;
 Chim lẻo không im, liễu cứ gầy.
 Và các mối hoa như sắp nói :
 Ái tình đẹp tự chúng em đây !

DÂNG

Đây chùm thương nhớ, khóm yêu đương,
Đây nụ mơ mỏng đợi ánh sương,
Đây lá bàng khuâng run trước gió;
Đây em, cảnh thẹn lẫn cảnh thương.

Tất cả vườn anh rất đợi chờ.
Bởi vì em có ngón tay thơ,
Đến đây em hái giùm đôi lộc,
Kẻo tội lòng anh tủi ước mơ.

Bước đẹp em vừa ngự tới đây,
Chim hoa ríu rít, liễu vui vầy.
Hãy làm dáng điệu xuân ôm ấp :
Ánh sáng ban từ một nét tay.

CHIỀU ĐỢI CHỜ

Hôm nay chiều đợi chờ.
 Nắng nhỏ cảnh vương vẩn.
 Sương hồng cây ước mơ;
 Em đến : lòng van khẩn.

Chân thơm mang gió lại.
 Tay đẹp ngỡ ngàng chi.
 Ngoảnh đầu che sắc thẹn.
 Nghiêng đầu im bóng mi.

Lòng tôi rung động như
 Hoa hồng trong cốc nước.
 Chim cao êm ái về.
 Đêm ngái triền miên bước.

Ai để bàn tay ngọc
 Run run hoa lá gần.
 Thoảng màu đôi mắt lọc,
 Bên lòng vang gió ngân.

Cho lòng xin chút hương.
 Cho lòng xin chút lửa.
 Cho lòng xin chút thương.
 Cho lòng xin chút nữa...

SẦU

Nguoi về đây, lò xo lê áo cũ,
 Hỡi Sầu Tư che dấu mặt âm u !
 Cõi, tội chưa, dầu chất bụi thiên thu
 Không ngẩng được, và tóc thì quét đất.
 Buồn thế hệ ta cũng đương u uất;
 Chúng ta đau, thôi em tới đây mà !
 Mơn man nào, em đừng khóc, đôi ta
 Thế, riết thế, hãy vòng tay chắt nữa.
 Cho em hút những chút hồn đã rửa ;
 Cho em chuyền hơi độc rất tê ngon;
 Em, rần êm, moi những vụn tim mòn,
 Đùn khỏi ngạt về đây, em, gió lạ !
 Khí lạnh như thu, hồn ngây ngất quá,
 Rơi, rơi, rơi... chìm lặn xuống hư không.
 Riết thêm em, em riết nữa... gói bông
 Cho ta mượn, kéo đầu tàn sắp rụng.
 Chấn bóng tối em phủ giùm vóc mộng,

Hái luôn đi hoa ảo-vọng, ời Sầu.
 Sầu ời Sầu ! em có biết điều hâu
 Đã ăn xé một lòng thơ non dại ?
 Đến ta kể người nào chung bến ái
 Họ... – mà thôi ! ai chép sử tê-mê !
 Thuở xưa kia... – em đừng lắng tai nghe !
 Thuở xưa ấy chẳng có gì hết cả.

Ai rên rỉ ? Phải ta chẳng than thở ?
 Hoa tàn ư ? Sương buổi rồi đường ni !
 Chôn này đau, không phải chỗ mê ly,
 Mùi vực thấp xông lên vừa lạnh ón.
 Ta bá cổ những con rồng gió lớn,
 Không gian đâu ! thuyền ta vượt trùng dương !
 Lòng vỡ tung, ta say khướt đau thương,
 Muốn đi gấp cho xương ròn tốc-độ;
 Cho văng xé tay chân, cho rã riêng đầu cổ,
 Má chèo đập mau ! ta thoát ngoài ta !
 Chín con rồng ! nổi gió để buồm xa !

Mytho
 1943

MÊNH MÔNG

Lòng rộng quá chẳng chịu khung nào hết,
 Chân tự do đạp phăng cả hàng rào ;
 Ta mang hồn trèo lên những đỉnh cao
 Để hóng gió của ngàn phương gửi tới.
 Hoa cỏ mạnh xông lên mùi xứ mới,
 Đất nồng thơm dương tráng tựa chàng trai.
 Sông núi phơi xa, đường sá vượn dài :
 Ta hăng máu chạy tìm duyên trẻ mạnh.
 Tay thoát mở đôi hồi nghe nẩy cánh,
 Dạ yêu đời thỏa mấy vẫn chưa an,
 Và lòng ta như vậy đó, nhân-gian !

Ta có quán để vui vầy ngậm nước,
 Ta có chân để huy hoàng cất bước,
 Ta có lời để kêu giầy gàn xa,
 Và có lòng tin tưởng để ngâm ca.
 Không muốn biết màu nâu hay sắc thắm,
 Hình óng ả cũng mê như nét vạm,
 Nói cùng ta nghìn thuở mộng hoa hương;
 Và lòng ta như ngựa trẻ không cương.
 Con ngựa trẻ ngất ngay đường điệu viễn,
 Chân nổi gió cứ mặt trời thẳng đến,
 Quên lắng nghe bờ bụi tỉ tê nhau,
 Và tha hồ chó sủa ở đằng sau.

ĐẸP

Mai yếu đuối, sao bằng thông mạnh mẽ ?
 Dáng yêu kiều, sao bằng vẻ hùng anh
 Những chàng trai đương sức lực tươi xanh,
 Bước vạm vỡ như là đi chinh phục.

Em đẹp, khi em phồng nét ngực
 Hít không gian và ngó thẳng trời xa,
 Khi cánh tay dang ôm cả sơn hà,
 Chân vút thẳng sắp lên đường vượt trái.

Em đẹp quá khi mày em nhú lại,
 Cặp mày xanh như rừng biếc chen cây.
 Em thanh thoi như buổi sáng đầu ngày,
 Em mạnh mẽ như buổi chiều giữa hạ.

Mười chín tuổi ! mặt trời đang óng ả,
 Ánh sáng ca, lạnh lãnh tiếng đời ngân;
 Bông hạnh cười; mười chín tuổi thanh tân,
 Gánh nhẹ nhõm trên thân hình măng mọc.

Mười chín tuổi, hỡi những nàng má ngọc,
 Ríu rít chim, là tuổi ước mơ hoa !
 Hỡi chàng trai kiều diễm mãi vui ca,
 Mười chín tuổi ! chẳng hai lần hoa nở !

THANH NIÊN

Thanh Niên ơi, người đang ở cùng ta,
 Rộn tiếng mùa, và thay đổi cưới hoa.
 Người ríu rít như một rừng chim núi,
 Người xôn xao như một vọn cây rừng;
 Nao lòng ta bằng muôn cánh yêu đương
 Làm rộn ngợp như phát cò trẻ mạnh.
 Ở trong máu thắm vì xuân trộn ánh,
 Suối người đi, róc rách giọng hồng vàng,
 Xui chân vòng thành những bước nghênh ngang
 Và gót nhịp theo một lời hứa hẹn.
 Miệng thối sáo, mày nghiêng đưa mắt bén,
 Ta liếc đời bằng những khóe ham mê;
 Người treo đèn, người mở nhạc, tung huê,
 Và ta đóng những vòng tay thật chặt.

Thế mà cũng có một ngày khe khắt
 Ta ở đây mà người bỏ người đi.
 Ôi Thanh-Niên ! người mang hết xuân thì,
 Hình ngực nở, nụ cười tươi, màu tóc láng.
 Già sẽ đến, giờ tay xua ánh sáng,
 Đuôi bướm chim, làm sợ cả hoa hương;
 Và dần dà càng rõ rệt bộ xương
 Mà bạn hữu sẽ đặt nằm dưới đất.
 Không còn người, thôi cái gì cũng mất :
 Tài-năng chi, Danh vọng kể làm chi,

Kể chi Tiền với một kẻ mê si
 Chỉ thấy nghĩa trong Ái tình vĩnh viễn !
 Chèo năm tháng vội đưa ta tới bến,
 Thuyền mộng hoa không chở kẻ tàn xuân,
 Hồ thần tiên rầu rĩ bóng tà huân,
 Ta đau đón bước lên bờ thực sự,
 Cô đơn quá, bởi không còn người nữa !
 Người đi rồi, thôi khổ sở bao nhiêu !
 Thấy sao đành sắc lợt với hình xiêu,
 Chịu sao nổi những ngày giờ lạnh lẽo
 Thời gian rớt từng giọt buồn tê héo,
 Sự sống đi như hương bỏ hoa chiều;
 Ngục đời người không có mặt trời yêu,
 Và anh yếm chẳng thăm vườn nhật tẻ...
 Nhìn tuổi trẻ cười ta xưa đã trẻ,
 Họ được yêu, mà ta chỉ được thương;
 Ta, nòi tình, mà giá ngắt vì sương
 Của lãnh đạm, thôi khác nào đã chết ?
 Người đã mất, thôi cái gì cũng hết...

Người đương ở cùng ta, ôi Thanh-Niên !
 Ta ôm choàng, ôm riết bánh thần tiên,
 Ta ôm bó, cánh tay ta làm rắn,
 Làm giây đa quấn quít cả mình xuân;
 Không muốn đi, mãi mãi ở vườn trần,
 Chân hóa rễ để hút mùa dưới đất.

Thanh-Niên hỡi ! lòng người thơm quá mát !
Ta uống mê vào hơi thở của người;
Ta bầu rãnh vào da thịt của đời,
Ngoài sự sống để làm êm đôi khát.
Muôn nỗi ấm, với ngàn muôn nỗi mát,
Ta đều ăn, nhắm nhía rất ngon lành;
Ngực thở trời, mình hút nắng tươi xanh,
Ta góp kết những vòng hoa mới lạ.
Người đang ở ! ta vội vàng dữ quá !
Sống toàn tim ! toàn trí ! sống toàn hồn !
Sống toàn thân ! và thức nhọn giác quan,
Và thức cả trong giấc nồng phải ngủ;
Sống, tất cả sống, chẳng bao giờ đủ,
Chát chen kho mộng chắc với tình bền,
Để đến ngày Thanh Niên vội lên yên,
Nghe nhạc vàng, tưởng còn mãi Thanh-Niên !

GIÁ : 12\$ 00